

H. Rossier

De offers

-
Leviticus 1-5

Inleiding

De vier offers of beter gezegd vijf, als men rekening houdt met de onderverdeling van zond- en schuldoffer, vormen de inleiding tot het boek Leviticus. Omdat op de offeranden het priesterschap is gebaseerd – het onderwerp van dit Bijbelboek – zijn zij het middel om tot God te naderen in Zijn woning. De offers kunnen worden verdeeld in twee groepen:

De eerste groep omvat drie offers:

- het brandoffer;
- het graanoffer (spijsoffer);
- het dankoffer (vredeoffer).

De tweede groep bevat twee offers:

- het zondoffer;
- het schuldoffer.

De eerste drie offers zijn vrijwillige offers voor de Heere. Dit kenmerkt het offer van Christus, die Zich uit vrije wil aan God heeft geofferd. Het waren offeranden tot een aangename geur voor de Heere.

Het brandoffer werd in zijn geheel op het altaar verbrand. Het steeg op tot een aangename geur voor God. Hij alléén had er deel aan. In Leviticus 2 kreeg de offeraar een deel van het graanoffer. En in Leviticus 3, bij het dank- of vredeoffer, kregen ook de aanbieder ¹ en de priester een deel ervan.

Leviticus 1

Het brandoffer, dat in zijn geheel aan de Heere werd geofferd, was een vrijwillig offer en kwam overeen met het vrijwillige offer van Christus, Die Zichzelf als offer aan God aanbod om Zijn wil te volbrengen (Hebr. 10:7, 9). *‘Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven afleg, opdat Ik het weer neem. Niemand neemt het van Mij, maar Ik leg het uit Mijzelf af; Ik heb macht het af te leggen en heb macht het weer te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen’* (Joh. 10:17-18). Hij deed het voor God, om Hem te verheerlijken te midden van zondige mensen, om hen te redden, maar bovenal om God de eer te geven. Want God was onteerd door de zonde. Het offer van Christus is dus in de eerste plaats op God gericht. Maar wij genieten er ook van, want het is onmogelijk dat iemand die door Christus tot God mag naderen, niet zou worden aangenomen.

De aanbieder, die een vrijwillig offer bracht, kwam daarmee, *‘zodat het voor hem ten goede zal komen door verzoening voor hem te bewerken’* (Lev. 1:4). Hij bracht het offerdier bij de ingang van de tent van ontmoeting en legde zijn hand op de kop van het slachtoffer om zich als het ware één ermee te maken. Maar dichterbij kon hij niet naderen. Hij vond verzoening op grond van het offer, waarvan de aangename geur opsteeg tot God. Verzoening betekent hier het bedekken van de zonden. Al onze zonden zijn bedekt, omdat het offer door God is aangenomen. Wat wij waren, komt niet in meer in gedachtenis voor God. De volmaaktheid van het offer (dat heenwijst naar Christus!) staat daar garant voor. In deze offers, die slechts schaduwbeelden zijn van wat komen zou, komt de oneindige rijkdom van genade in de Persoon van Christus tot uitdrukking. Dit gegeven is nu van toepassing in de eredienst. De aanbieder komt met het brandoffer, maar heeft er zelf geen deel aan. Het offer is helemaal voor God bestemd. Alles wordt verteerd in het vuur. Het stelt Christus voor, Die Zichzelf opofferde aan God op het kruis; de plaats van zonde en oordeel.

---

¹ Aanbieder. Om het onderscheid duidelijk te maken tussen degene die het offer(dier) *aanbiedt* aan de priester en de priester die het offert, is gekozen voor: ‘aanbieder’; en als het de priester zelf betreft voor ‘offeraar’.

De aanbieder komt niet altijd met hetzelfde offer. Soms is het een rund of een stuk kleinvee, soms een vogel. De keuze voor het type brandoffer geeft een beeld van de waardering die het offer van Christus heeft voor degene die dit offer in de eredienst aanbiedt. Waarvan God het meest geniet, is misschien dat waarvan wij het minst genieten. De oorzaak is mogelijk daarin gelegen dat wij dikwijls weinig leven in overeenstemming met de gedachten van God over het offer van Zijn Zoon. De waardering van het offer van Christus kan onder meer worden uitgedrukt in het offeren van vogels. Hier vinden we vrijwel dezelfde uitdrukkingen die ook bij het zondoffer worden gebruikt. Wie offert, ziet er meer in wat het voor hemzelf betekent dan wat het voor God inhoudt. Toch wordt zijn offer aangenomen. *'Het is een brandoffer, een vuuroffer, een aangename geur voor de Heere'* (Lev. 1:17).

Als wij in de eredienst zo tot God naderen, zijn wij alleen bezig met dat wat Christus voor onszelf heeft gedaan en niet met wat Hij voor God heeft gedaan. Toch stijgt dit offer als een aangename reuk voor God op. Wij lijden verlies vanwege de beperktheid van ons inzicht in het offer, maar God verliest er niets door, want de aangename geur blijft voor Hem dezelfde, omdat Hij ook in dit beperkte offer Christus ziet.

Leviticus 2

Hier hebben de hogepriester en zijn zonen deel aan het offer – dus het hele priesterschap, dat als het ware onze positie voor God typeert. Aäron en zijn zonen eten wat overblijft van het graanoffer. Alleen de priesters hebben er deel aan, het volk niet. Wij hebben veelal weinig waardering voor het brandoffer en voor het graanoffer, weinig waardering voor het dankoffer en al helemaal niet voor het zond-en schuldoffer. Eigenlijk dienen wij onszelf de vraag te stellen: Hoe vaak zijn wij bezig met de volmaaktheid van Christus, met Hem Die Zichzelf heeft opgeofferd?

Leviticus 2 spreekt in de eerste plaats over de Persoon, Die geofferd is en vervolgens over de daad van het offeren. Als wij ons niet met Hem voeden, zal heel ons praktische leven de gevolgen daarvan ondervinden. Wij moeten Zijn vlees eten, Zijn bloed drinken en ons voeden met Zijn offer. Symbolisch doen we dit aan de Tafel van de Heere. Dit kan pas plaatsvinden, nadat iemand tot geloof is gekomen en weet met God verzoend te zijn. Alleen dan kan er sprake zijn van aanbidding. We moeten ons voeden met de Persoon van Christus. Hij is het ware brood dat uit de hemel is neergedaald. Daarvan spreekt Leviticus 2.

Wij voeden ons met Christus, Die uit de hemel is neergedaald en tot in het diepst van Zijn wezen het oordeel van God heeft geproefd. Hij heeft het oordeel ondergaan, en daarbij als een gedenkoffer en graanoffer een aangename geur voor God verspreid. Leviticus 2 stelt Christus voor in al de kenmerken van Zijn volmaakte Persoon, als de Mens Die in het vuur van het oordeel op de proef is gesteld. Het zondoffer kon niet tot een aangename geur voor de Heere zijn, vanwege de zonde. Alleen het vet van het slachtoffer, dat werd geofferd aan God, was tot een aangename geur.

Bij het spijsoffer kwam geen zuurdeeg. Dat mocht nooit deel uitmaken van de offers op het altaar. In sommige dingen die aan God werden aangeboden, kwam het wel voor. Bijvoorbeeld bij de beweegbroden, die vijftig dagen na het offer van de eerstelingen voor het aangezicht van de Heere werden bewogen en die aangenaam voor Hem waren. Men bracht op het Pinksterfeest twee broden, vermengd met zuurdeeg, die de gemeente voorstelden als het resultaat van de opstanding van Christus. Het meel van die broden was vermengd met zuurdeeg, omdat dit het menselijke aspect van de gemeente voorstelt. Maar dit offer werd niet op het altaar verbrand.

Wanneer in Leviticus 2:14 sprake is van *'een graanoffer van de eerste vruchten'*, moeten we niet denken aan wat wij vruchten noemen. Het is de vrucht die voortkomt uit de opstanding, nadat de graankorrel (d.i. Christus) eerst was gestorven en in de aarde was gelegd. Koren, tarwe, gerst, haver enz. zijn vruchten van de aarde en geven een beeld van wat de aarde in veelvoud voortbrengt. *'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij alleen; maar als zij sterft, draagt zij veel vrucht'* (Joh. 12:24). Dat is waar het in Leviticus 2 om gaat.

Nadenken over de volmaaktheden van Christus brengt ons bij het altaar. Daar wordt alles beproefd door het vuur van het oordeel. Dit beproeft de Persoon van Christus als Mens in al Zijn hoedanigheden. Hij wordt daar in die beproeving bevonden als een reukwerk, een aangename geur voor God. Wij zouden ons moeten voeden met Christus als Mens hier op aarde, zoals de Evangeliën Hem voorstellen. Zij, die dit doen, zijn een aangename geur voor Christus. Waarom? Omdat het feit dat men zich voedt met de volmaaktheid van Christus als Mens in Zijn morele volmaaktheid invloed heeft op ons praktische leven. Leviticus 2 toont ons in beeld dat wij ons in alle omstandigheden van het leven moeten voeden met dit brood uit de hemel in al Zijn volmaaktheid.

Leviticus 2:1 toont ons het graanoffer als een geheel. *'Wanneer een persoon de Heere een graanoffer als offergave aanbiedt, moet zijn offergave meelbloem zijn.'*

Dan moet hij er olie op gieten en er wierook op leggen. De eerste drie verzen geven de algemene gedachte; de bijzonderheden worden in de volgende verzen vermeld. Het meelbloem met de olie en de wierook worden door de priester als een gedenkoffer op het altaar gebracht en gaan in rook op tot een aangename geur voor de Heere. Het graanoffer kan ook een baksel uit de oven of uit de pan zijn, of van de bakplaat. Het wordt in stukken gebroken en met olie bestreken, maar stelt in alle opzichten een volmaakt offer voor. Dit hoofdstuk stelt het leven van Christus voor de aandacht. Het brengt ons naar het kruis, waar de volmaaktheid van Zijn leven ten volle geopenbaard werd op het moment dat Hij Zijn geest overgaf aan de Vader. Dit hoofdstuk toont ons de volmaaktheid van Zijn Persoon. Hij zal het Middelpunt zijn van eeuwige aanbidding. Het kruis toont de volmaaktheid van Zijn verlossingswerk, dat Hij voor u en mij heeft volbracht.

De olie is een beeld van de Heilige Geest. Het offer werd in aanraking met de olie gebracht. *En wanneer u als offergave een graanoffer aanbiedt dat in de oven gebakken is, moeten het ongezuurde koeken van meelbloem zijn, met olie gemengd, en ongezuurde platte koeken, met olie bestreken* (Lev. 2:4). En: *Breek het in stukken en giet er olie op. Het is een graanoffer* (Lev. 2:6).

In vers 1 offert men meelbloem. Dit stelt Christus voor als Mens in al Zijn volmaaktheid. Men begiet het met olie, dat spreekt van de Heilige Geest. In de ongezuurde koeken zien wij Hem, Die door de Heilige Geest werd verwekt als de Mens zonder zonde. Bij het offer werd de olie met de meelbloem vermengd, het vormde daarmee één geheel. Maar er was nog meer. Degene die het offer bracht, goot ook olie daarop. Dit is vervuld toen de Heilige Geest in lichamelijke gedaante op Christus neerdaalde bij Zijn doop in de Jordaan (Matt. 3:16).

Daarna voegde de priester de wierook eraan toe. *En één van hen moet een handvol nemen van die meelbloem en die olie, met al de bijbehorende wierook, en de priester moet dit als gedenkoffer ervan in rook laten opgaan op het altaar. Het is een vuuroffer, een aangename geur voor de Heere. Wat nu van het graanoffer overblijft, is voor Aäron en zijn zonen* (Lev. 2:2-3). Van de drie bestanddelen die werden geofferd was er één helemaal voor God bestemd, zoals dat gold voor het brandoffer van Leviticus 1. Dat was de wierook, waaraan de offeraar geen deel had. De heerlijkheid van de Persoon van Christus steeg op als een aangename geur, en dit was alleen voor God bestemd.

Maar de priesters mochten zich voeden met wat overbleef van het graanoffer. Aäron en zijn zonen hadden deel aan de meelbloem en aan de olie, evenals wij deel hebben aan Zijn leven en Zijn Geest, doordat wij kinderen van God zijn geworden en uit Hem geboren zijn. We kunnen groeien in het geloof ons hele leven lang, door

ons met Christus te voeden. Wij mogen ons voeden met Hem, Die als de verheerlijkte Mens nu in de hemel is. Dat is de betekenis van het manna in de gouden kruik, verborgen binnen in de ark. Christus zal hierboven ook ons voedsel zijn: *'Wie overwint, die zal Ik geven van het verborgen manna'* (Openb. 2:17).

Alles van de Persoon van Christus als Mens op aarde is geestelijk voedsel voor de gelovige vandaag. Dit betreft zowel Zijn werk op het kruis, als Zijn verblijf in de heerlijkheid. Het voorbeeld van Zijn volmaakte mensheid, dat Hij heeft nagelaten, vormt de drijfveer van ons christelijk leven. Drukken wij Zijn voetstappen en blijven wij in Zijn spoor? *'Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem'* (Joh. 6:56). In het Johannesevangelie houdt het eten en drinken in: *geloven*. Wij moeten ons voeden met Christus, zoals Hij stierf op het kruis voor onze zonden en Hem aannemen om het nieuwe leven te verkrijgen. *'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij u het vlees van de Zoon des mensen eet en Zijn bloed drinkt, hebt u geen leven in uzelf. Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven'* (Joh. 6:53-54). Wij kunnen alleen deel hebben aan het eeuwige leven door het geloof, want de dood van Christus impliceert ook de dood van onze oude mens. Dit te aanvaarden in het geloof is het uitgangspunt om eeuwig leven te ontvangen.

De meelbloem met olie gemengd, spreekt van de geboorte van Christus. Hij is verwekt door de Heilige Geest. De zalving met olie was de doop met de Heilige Geest met het oog op Zijn dienstwerk. In de gemeente zijn alle gelovigen priesters. Wij zijn een heilig priesterdom, verenigd rondom onze grote Hogepriester: Jezus Christus, Die het ware graanoffer voor ons is.

Eén van de drie bestanddelen van dit offer was helemaal voor de Heere bestemd: de wierook. Dat herinnert aan Psalm 16, waar wij de volmaakte Mens in vernedering zien te midden van de mensen. Hij was afhankelijk van God, maakte Zichzelf één met alles wat nederig was en ging Zijn weg in volmaaktheid. Hij hoefde Zelf niet te strijden tegen de macht van het kwaad, want Hij wandelde in volmaakte heiligheid. Over verzoeken wordt niet gesproken. Het graf wordt alleen genoemd om duidelijk te maken dat God Zijn Heilige daar niet wilde achterlaten. Hij stond op uit de doden om Zich daarna verheerlijkt voor God te plaatsen als beloning voor Zijn bewonderenswaardige wandel. De omstandigheden keerden zich tegen Hem, maar Hij was erboven verheven. Zijn getuigenis steeg als wierook op voor Gods aangezicht.

De priester goot olie op het graanoffer (Lev. 2:1). De olie is een beeld van de Heilige Geest, Die Christus in alles leidde. Nu zijn we niet meer in Psalm 16, maar komen we bij het kruis. In Leviticus 2 stelt het graanoffer Christus voor, de volmaakte Mens tijdens heel Zijn leven op aarde; maar die volmaaktheid werd ten volle getoond op

het kruis. Daar werd Hij blootgesteld aan het vuur op het altaar, en Zijn offer steeg als een aangename geur op voor God: *'Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelf vlekkeloos aan God heeft geofferd'* (Hebr. 9:14). Hij was op het kruis als de meelbloem, met olie gezalfd en bedekt met wierook. Hij ging in volmaaktheid heel Zijn weg op aarde, in volkomen afhankelijkheid van God.

Aan het eind van Leviticus 2:3 staat: *'Het is het allerheiligste van de vuuroffers van de Heere.'* Als over het brandoffer wordt gesproken, staat dit er niet bij. Maar hier gaat het om de Persoon Die Zich vrijwillig aan God opoffert in al Zijn volmaaktheid als Mens hier op aarde. In Leviticus 2:10 vinden we dezelfde woorden: *'Het is het allerheiligste van de vuuroffers van de Heere.'* Zo ziet God dit offer van de volmaakte Mens, Zijn geliefde Zoon. Dat is belangrijk. Jesaja zegt: *'zo geschonden was Zijn gezicht, meer dan van iemand anders, en Zijn gestalte meer dan van andere mensenkinderen – zozeer misvormd, niet meer menselijk'* (Jes. 52:14). Hij was 'de arme', zoals Hij in de Psalmen wordt genoemd. Deze Mens werd niet geacht en zelfs verachtelijk behandeld door de mensen; en men zei van Hem, toen Hij nog onder hen wandelde: *'Is Deze niet de Zoon van de timmerman?'* (Matt. 13:55). En: *'Hij heeft Beëlzebul; want door de overste van de demonen drijft Hij de demonen uit'* (Mark. 3:22). Deze Mens wordt door God, ook als Hij op het kruis is, waar Hij tot zonde werd gemaakt, 'allerheiligst' genoemd.

In Leviticus 2:4-10 is het niet meer een handvol meelbloem in zijn oorspronkelijke staat, dat werd geofferd. Het is nu meelbloem dat een behandeling heeft ondergaan. Het heeft op een bakplaat gelegen (vs. 5), of het is in stukken gebroken (vs. 6), of het is in een pan gebakken (vs. 7). De meelbloem is op twee manieren bewerkt. Eerst met olie gemengd en gekneet en daarna bereid in de oven, op de bakplaat of in de pan. Men maakt er verschillend gevormde koeken van. Dit spreekt van Christus, Die op velerlei wijze beproefd is. De koeken moesten, nadat ze gebakken waren, door de priester op het altaar worden gelegd, waarna ze als een vuuroffer werden verteerd – een aangename geur voor de Heere.

Dit gaat om de beproevingen waar Christus doorheen is gegaan als Mens. Denk aan de haat van mensen, Zijn droefheid over Jeruzalem, het tevergeefs zoeken naar vrucht, geen plaats hebben om het hoofd neer te leggen, enz. Dat is waar het vuur van de beproeving van spreekt. Het is in de oven, op de plaat, in de pan: *'opdat de beproefdheid van uw geloof, veel kostbaarder dan die van goud, dat vergankelijk is en door vuur beproefd wordt, blijkt te zijn tot lof en heerlijkheid en eer bij de openbaring van Jezus Christus'* (1 Petr. 1:7). Christus werd op velerlei wijze beproefd, en in alle beproevingen kwam tot uitdrukking wat kon worden geofferd als iets allerheiligst. Het vuur in de oven, op de bakplaat en in de pan was een

voorbereiding voor wat op het altaar geofferd zou worden. Leviticus 2:1-3 geven het karakter aan van de volmaakte Mens, ongeacht de omstandigheden.

De daarop volgende verzen geven de beproevingen aan die Hij moest ondergaan. De koeken moesten op verschillende manieren worden bereid: gekneed, gemengd met olie, gezalfd met olie, in stukken gebroken en met olie begoten. Gekneed en gemengd met olie spreekt van Zijn menselijke geboorte door de Heilige Geest. *'Daarom ook zal dat Heilige dat geboren zal worden, Gods Zoon worden genoemd'* (Luk. 1:35). zei de engel Gabriël tegen Maria. Gezalfd met olie: dat is de doop met de Heilige Geest in aanwezigheid van Johannes de Doper. Hij werd gezalfd voor Zijn dienst onder de mensen.

'Breek het in stukken en giet er olie op. Het is een graanoffer' (Lev. 2:6). Het is alsof God elk van de delen afzonderlijk in ogenschouw nam, die samen de Persoon van Christus vormden: Zijn woorden, Zijn daden, Zijn gedrag. Alles wat Hij in bijzonderheden was en wat werd gekenmerkt door de Heilige Geest Zelf. We zien dat ook in de Evangelieën. Daar vinden we niet alleen de Persoon van de Zoon des mensen, maar ook de volmaaktheid in heel Zijn wandel, in Zijn gesprekken, in Zijn beslissingen; kortom, in elke facet van Zijn leven.

Hoe kostbaar is het reeds in het Oude Testament beschreven te vinden wat er omging in het hart van Christus. Als wij ons willen bezighouden met Zijn gevoelens en wat er in Zijn hart was, dan getuigen de Psalmen daarvan. Daar zien wij wat er in Zijn hart was. Er was geen scheiding tussen Hem en God, geen voorhang zoals die er was tijdens Zijn omwandeling tussen Hem en de Zijnen; die alleen werd opgeheven door het geloof in Zijn Persoon. Men moet het geloof bezitten om Zijn glorie te kunnen zien door Zijn mensheid heen.

Twee dingen mochten niet in de vuuroffers aanwezig zijn, geen zuurdeeg en geen honing: *'Geen enkel graanoffer dat u de Heere aanbiedt, mag met zuurdeeg bereid worden. Want u mag niets van wat met welk zuurdeeg of welke honing dan ook bereid is, als een vuuroffer voor de Heere in rook laten opgaan'* (Lev. 2:11). Eén ingrediënt moest altijd aanwezig zijn, namelijk het zout: *'Elke offergave van uw graanoffers moet u met zout bereiden. Het zout van het verbond met uw God mag u aan uw graanoffer niet laten ontbreken. Bij al uw offergaven moet u zout aanbieden'* (Lev. 2:13). Het zout mocht dus in geen enkel offer ontbreken; en er gold een absoluut verbod van zuurdeeg voor alle offers die op het altaar verbrand werden. Er was ook geen honing toegestaan, al werd de honing beschouwd als uitstekend voedsel en mocht die wel gegeten worden. Na Zijn opstanding heeft de Heere Jezus ervan gegeten (Luk. 24:42-43). *'Zij nu gaven Hem een stuk van een gebakken vis en van een honingraat. En Hij nam het en at het voor hun ogen.'*

Zuurdeeg is een beeld van kwaad en zonde. Het mag niet in verbinding komen met het offer. Het tekent het bederf van de menselijke natuur. En alles wat behoort tot die oude natuur, heeft geen plaats in het offer. De beste gevoelens van edelmoedigheid, broederschap, zelfs onder de kinderen van God, als het uit de oude natuur voortkomt, zelfs dingen die goed lijken, horen niet thuis in de offers. Bij de Heere Jezus alleen was volmaakte heiligheid, geen voortbrengselen van de menselijke natuur. Toen men tegen Hem zei: *'Zie, Uw moeder en Uw broers daarbuiten zoeken U'*, dan zouden wij gezegd hebben: *'Laat ze binnenkomen'*. *'En Hij antwoordde hun en zei: Wie is Mijn moeder, of wie zijn Mijn broers? En terwijl Hij rondom Zich keek naar hen die om Hem heen zaten, zei Hij: Zie, Mijn moeder en Mijn broeders! Want wie de wil van God doet, die is Mijn broeder en zuster en moeder'* (Mark. 3:34-35).

Als het gaat om Zijn wandel en Zijn dienst, maakt Hij een einde aan dingen die ons natuurlijk voorkomen. Als er wijn ontbreekt in Kana, waarschuwt de moeder van Jezus Hem: *'Zij hebben geen wijn'* (Joh. 2:3). Wat antwoordt Hij haar: *'Wat heb ik met u te doen, vrouw?'* (Joh. 2:4). Dat is geen uiting van de menselijke natuur. Vervolgens zei Maria in alle vertrouwen tegen de dienstknechten: *'Wat Hij u ook zegt, doe dat'* (Joh. 2:5). Maar toen Zijn werk volbracht was, toonde Hij alles wat er in Zijn hart leefde voor Zijn moeder, die Hij toevertrouwde aan Zijn geliefde discipel: *'Vrouw, zie, uw zoon.'* Daarna zei Hij tegen Zijn discipel: *'Zie, uw moeder'* (Joh. 19:26-27). Zijn loopbaan was geëindigd, het werk was volbracht. Hij moest alleen Zijn geest nog aanbevelen in de handen van de Vader, en gaf Zijn gevoelens de vrije loop. Geboren uit natuurlijke banden die God heeft gevormd, dat is de honing. *'Eet honing, mijn zoon, want dat is goed, en honingzeem is zoet voor je gehemelte'* (Spr. 24:13). Maar er staat ook: *'Veel honing eten is niet goed, maar het onderzoeken van gewichtige dingen is een eer'* (Spr. 25:27).

Elke offerande moest met zout bereid worden. *'Elke offergave van uw graanoffers moet u met zout bereiden. Het zout van het verbond met uw God mag u aan uw graanoffer niet laten ontbreken. Bij al uw offergaven moet u zout aanbieden'*. Het spreekt van de duurzaamheid van het verbond en het is bederfwerend. Het houdt in dat we ons moeten afzonderen voor God, en afstand nemen van alles wat bederf inhoudt.

'Want ieder zal met vuur gezouten worden'. Die tekst bevat een moeilijkheid. *'Het zout is goed; als nu het zout zouteloos wordt, waarmee zult u het smakelijk maken? Heb zout in uzelf en houd vrede onder elkaar'* (Mark. 9:49-50). Ieder mens zal met vuur gezouten worden, niet alleen de bozen. Het vuur spreekt van het oordeel. Alleen het offer aan God gebracht, heeft werkelijk kracht om ons van het kwaad te scheiden. Het oordeel door vuur wordt hier vergeleken met het zout, dat het kwaad

terzijde stelt en ons voor verkeerde invloeden bewaart. Wij hebben het oordeel van God nodig, dat in de vorm van Zijn tucht over ons komt. Maar er is geen kracht in dit oordeel; alleen het zout dat wordt toegevoegd aan het offer, heeft de kracht ons voor God te heiligen en het kwaad van ons te weren. Als wij met het offer verbonden zijn, worden wij bewaard voor de invloed van het kwaad. Dan zijn we zelf het zout van de aarde, zoals de Heer ook zegt: *'U bent het zout van de aarde'* (Matt. 5:13).

De aanwezigheid van de kinderen van God in de wereld verhindert dat het bederf zijn hoogtepunt bereikt. Het oordeel zal pas komen als het zout van de aarde zal zijn weggenomen (2 Thess. 2:6-7). De kinderen van God moeten oppassen het zout niet te verliezen. Als wij in onze wandel de afzondering van het kwaad niet handhaven, wat is dan de zin van ons bestaan hier op aarde? *'U bent het zout van de aarde; als nu het zout smakeloos wordt, waarmee zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer voor dan om weggeworpen en door de mensen vertreden te worden'* (Matt. 5:13). Kinderen van God die zoals het zout de smaak verloren hebben, zullen vertreden worden door de mensen. Maar als we wandelen in afzondering, dan zal de wereld ons misschien haten, maar zij zal onze aanwezigheid niet kunnen loochenen. Zij veracht evenwel de kinderen van God die hun smaak verloren hebben. Laten wij acht geven op Markus 9:50b: *'Heb zout in uzelf en houd vrede onder elkaar.'* Wij hebben vrede onder elkaar, als we het zout in ons hebben. Dat houdt in dat we ons ook moeten afzonderen van het kwaad in onszelf. Pas dan zal er een geest van vrede onder ons heersen en zullen onze betrekkingen met elkaar naar Gods gedachten zijn. Het niet afgezonderd zijn van het kwaad brengt twist onder ons teweeg. Sommigen hebben dit zout, anderen niet en uit deze toestand komt strijd voort. Als wij zout in onszelf hebben, wandelen wij in het licht.

In Leviticus 2:14-16 gaat het niet om bijzondere gelegenheden, waarop het bevolen was de eerste vruchten te offeren. Het is hier nog steeds een vrijwillig offer, dat op het altaar wordt gebracht. *'En de priester moet een deel van de gebroken graankorrels en van de olie, met al de bijbehorende wierook, als gedenkkoffer in rook laten opgaan. Het is een vuuroffer voor de Heere'* (Lev. 2:16). Het spreekt van het offer van Christus. Hij was de Eersteling, Hij was het groene hout. Hij is zoals het fijngewreven graan in het vuur gebracht. Dit spreekt van het lijden dat Hij als de Zoon des mensen heeft ondergaan. Hij is de Enige Die niet door het oordeel moest heengaan, omdat Hij volkomen zondeloos was. Toch is Hij door het oordeelsvuur gegaan in onze plaats. Tijdens Zijn leven was Hij als het fijngewreven graan, dat in het vuur geroosterd werd. Hij stelde de aar voor van de hemelse akker. Hij was in beeld het overjarige koren van het land Kanaän, dat de Israëlieten hebben gegeten toen zij het beloofde land binnentrokken. Wat is het wonderschoon de

volmaaktheden van Christus te zien, die schitterden in die enkele uren op het kruis!

Leviticus 3

De eerste vijf hoofdstukken van Leviticus spreken over 5 offers. Deze vormen samen het geheel van de offers onder het oude verbond. Leviticus 6 en 7 beschrijven de wetten voor deze offers. Om een volledig beeld van de offers te krijgen moet men deze hoofdstukken tot het einde toe lezen. Dit is vooral van belang met betrekking tot het dankoffer, waarvan de wet in Leviticus 7 wordt beschreven. Dit behandelt het dankoffer in al zijn bijzonderheden en betekenis.

Het brandoffer was geheel voor God. Het stelt voor wat Christus deed voor God. Hij offerde Zich op aan God om Hem te verheerlijken. Alleen God heeft er deel aan. Het is om zo te zeggen het voedsel van God. Het graanoffer of spijsoffer werd niet in zijn geheel aan God geofferd. Wie als priester tot God mocht naderen in het heilige had er ook deel aan. Dit offer stelt Christus voor, geofferd op het kruis als de volmaakte Mens. Wij hebben ook deel aan dit offer. Wij mogen ons voeden met Christus, de volmaakte Mens. Als wij ons niet met Hem voeden, kunnen wij in deze wereld niet naar Gods welgevallen wandelen. Christus heeft als de volmaakte Mens ons een voorbeeld nagelaten, waarin Hij God volledig heeft verheerlijkt. Zijn wandel werd gekenmerkt door volmaakte heiligheid en volmaakte afzondering van het kwaad. Al Zijn woorden waren volmaakt. Op het ogenblik dat Hij op de proef werd gesteld door het vuur van het altaar, d.i. op het kruis van Golgotha, is Zijn offer opgestegen als een aangename geur voor God. Hij wordt ons ook voorgesteld als het brood uit de hemel neergedaald, het hemelse manna, waarmee wij ons moeten voeden met als doel Zijn Persoon in al Zijn volmaaktheid in deze wereld te openbaren.

Het derde offer, het dankoffer, is veel complexer dan de andere offers. De wet van dit offer is afzonderlijk beschreven in Leviticus 7 vanaf vers 11, omdat in Leviticus 3 alleen die zijde van het offer wordt beschreven die betrekking heeft op God. Hier is geen sprake van een deel voor de priester, ook niet voor iemand anders. Hier is sprake van het dankoffer aan God geofferd, dat een aangename geur voor de Heere is. Het is voedsel, een vuuroffer voor de Heere (Lev. 3:11, 16). In Leviticus 7 zien we dat er bij het dankoffer niet alleen een deel was voor God, maar ook een deel voor de priesters. In het bijzonder voor de priester die het bloed van het offer had gesprenkeld (7:14). En er was ook een deel voor degene die het offer bracht. Er waren dus vier delen.

Er is nog een belangrijk feit. Het dankoffer was van de drie offeranden het enige dat niet werd geofferd als een op zichzelf staand offer. Het brandoffer en het graanoffer werden onafhankelijk van elkaar geofferd. Terwijl het dankoffer werd geofferd zowel bij een brandoffer als bij een graanoffer: *'De zonen van Aäron moeten dat dan op het altaar in rook laten opgaan, met het brandoffer dat op het hout op het vuur ligt. Het is een vuuroffer, een aangename geur voor de Heere'* (Lev. 3:5). *'Dit nu is de wet voor het dankoffer dat men aan de Heere moet aanbieden. Als iemand het als loffer aanbiedt, dan moet hij naast het loffer ongezuurde koeken aanbieden, met olie gemengd, ongezuurde platte koeken met olie bestreken en koeken van door elkaar gemengd meelbloem met olie gemengd. Bij de koeken moet hij als zijn offergave gezuurd brood aanbieden, samen met zijn lof- en dankoffer'* (Lev. 7:11-13). Zo waren de ingrediënten, in deze verzen genoemd, met elkaar verbonden. Zij geven ons de verklaring van wat het dankoffer inhield.

Als iemand gezegend was in zijn omstandigheden, kwam hij als uit dankbaarheid een dankoffer offeren. Als iemand een gelofte gedaan had, kwam hij ook een dankoffer brengen. Het was een vrijwillig offer, maar het was verbonden met dankzegging als een ernstige verplichting tegenover God. Het was bovendien een gemeenschappelijke maaltijd. Wie offerde, nodigde zijn hele familie uit. Zij hadden gemeenschap met elkaar in het offer, aan God gebracht. God kreeg er ook Zijn deel van. Hij kreeg het vet, de priesters de borst, de offeraar de rechterschouder en het volk kreeg de rest. *'Dit nu is de wet voor het dankoffer dat men aan de Heere moet aanbieden. Als iemand het als loffer aanbiedt, dan moet hij naast het loffer ongezuurde koeken aanbieden, met olie gemengd, ongezuurde platte koeken met olie bestreken en koeken van door elkaar gemengd meelbloem met olie gemengd. Bij de koeken moet hij als zijn offergave gezuurd brood aanbieden, samen met zijn lof- en dankoffer'* (Lev. 7:30-33). In type tekent het nu de gemeenschap van de aanbidder, de priesters, met God de Vader en met Christus. Ze verbinden zich allen met elkaar in een gemeenschappelijke maaltijd vanwege dit offer. In één woord: dit is de eredienst; de gemeenschap van de gelovigen met de Vader en de Zoon en met elkaar.

Er is geen bijzondere aanduiding wat betreft het offerdier. Het wordt alleen voorgesteld als een slachtoffer. De betekenis is hier dezelfde als in Leviticus 1 en 3. Daarom kan deze maaltijd – voor ons de eredienst – niet gescheiden worden van het offer van Christus, Die Zichzelf aan God heeft opgeofferd als de volmaakte Mens. Hij is de aanleiding tot deze eredienst, die gegrond is op het brandoffer. Het wordt in direct verband gebracht met het brandoffer en het graanoffer. Hij is het onderwerp van de gemeenschap.

De bloedspreukeling rondom op het altaar (Lev. 3:2). spreekt van het geofferde leven. In het bloed is het leven, en op het altaar, d.i. op het kruis, heeft Christus Zijn leven aan God geofferd. Het bloed werd niet dagelijks op het verzoendeksel gespreukeld. Alleen op de Grote Verzoendag bracht de hogepriester, die op die dag in het heilige der heiligen binnenging, het bloed op het verzoendeksel. Het bloed werd wel dagelijks geofferd op het brandofferaltaar. Niet op de grond, maar rondom het vuur op het vlakke deel dat het altaar vormde; het werd gelijktijdig verteerd met het slachtoffer.

Het bloed op het verzoendeksel spreekt van het bloed van Christus, dat in het heilige der heilige is gebracht door het gescheurde voorhangsel. Hebreëen 10:19-20 zegt: *‘Daar wij dus, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, langs de nieuwe en levende weg die Hij ons heeft ingewijd, door het voorhangsel heen, dat is Zijn vlees’*. Het bloed wordt in Gods aanwezigheid gebracht. God neemt het aan en verklaart dat allen die tot Hem naderen zonder zonde zijn. De verzoening geldt voor allen die naderen op de grondslag van dit geofferde bloed. Van het vet werd niets overgelaten. Het werd in zijn geheel aan God geofferd. Terwijl in het bloed het leven is, kan men van het vet zeggen dat het spreekt van de de kracht van het leven, dat geheel aan God was toegewijd. Het spreekt van de kracht – men beoordeelt het dier overeenkomstig zijn vet, maar hier is het inwendige kracht. Alle innerlijke levenskracht van Christus was geheel voor God bestemd. Alle kracht van Zijn wezen werd gebruikt om God te verheerlijken als een aan God gewijd offer.

Dit hoofdstuk is dus belangrijk, omdat het gaat om de eredienst, die niet kan worden losgemaakt van de gemeenschap met God en met elkaar. Bij het brandoffer wordt onder meer gesproken over vogels, omdat het dan gaat om de mate van de waardering van het offer bij de offeraar. Het bepaalt ons bij de woorden: *‘omdat Ik Mijn leven afleg’* (Joh. 10:17). De waardering is gering met betrekking tot het offer van de vogels. Maar in Leviticus 3 en 7 gaat het om gemeenschap. Hier is geen sprake van vogels. De gemeenschap is het kenmerk van de eredienst. Er zijn verschillende manieren om de waardering uit te drukken. Het daalt af van een rund naar een lam en naar een geit (Lev. 3). Maar als men ongeacht die keuze geen gemeenschap ervaart, dan is er in het geheel geen gemeenschap. De gemeenschap houdt in: samen genieten met de Vader en de Zoon.

De gemeenschappelijke maaltijd kennen wij als het Avondmaal. God heeft Zijn deel, dat is Christus. De priesters en de aanbidders hebben allen hun deel. Als brandoffer offerde men mannelijke, geen vrouwelijke dieren. Maar bij het dankoffer kan zowel het één als het ander geofferd worden. Ongetwijfeld omdat het een gemeenschappelijke maaltijd is, een maaltijd waaraan allen deel hebben. Dit

veronderstelt in zekere zin een mate van zwakheid, gelet op het soort offerdier dat men bracht.

In Leviticus 3:11 zien we alleen het deel voor God, en daarom wordt gezegd: *'Het is voedsel, een vuuroffer voor de Heere.'* De uitdrukking *'voedsel, een vuuroffer'* is de letterlijke vertaling. Het voedsel vormt de maaltijd. Een eenvoudige maaltijd is meestal samengesteld uit brood. Het voedsel is het deel van de Heere. Het belangrijkste doel van deze drie hoofdstukken is ons het offer van Christus te tonen als het deel van God. De grote lijn is dat het offer bestemd is tot een aangename geur voor de Heere. Het welbehagen van het hart van God is gericht op het toegewijde leven van Christus en het feit dat Hij in de kracht van Zijn leven Zichzelf geheel heeft geofferd aan God de Vader, Die Hem gezonden had. Daarmee voedt God Zichzelf. Dit is de eeuwige vreugde van het hart van God. Die wordt niet alleen gevonden in de Zoon, toen Hij *'dag aan dag Zijn bron van blijdschap was, te allen tijde spelend voor Zijn aangezicht'* (Spr. 8:30), maar ook toen Hij was neergedaald in een wereld vol ongerechtigheid en God hier volmaakt heeft geëerd en verheerlijkt. En God heeft ons het recht gegeven gemeenschap te hebben met Hem Die Zijn vreugde vormt.

De dikwijls herhaalde zin: *'De zonen van Aäron moeten dat dan op het altaar in rook laten opgaan, met het brandoffer dat op het hout op het vuur ligt. Het is een vuuroffer, een aangename geur voor de Heere'* (Lev. 3:5), toont dat het oordeel van God niet te scheiden is van het slachtoffer dat is gebracht.

Leviticus 4

Het zond- en schuldoffer. Nu komen we bij de vierde categorie van de offers. We zien direct een groot verschil tussen het zondoffer en de voorafgaande offers, die vrijwillig waren en die doen denken aan de vrijwillige offerande van Christus, Die Zichzelf onberispelijk aan God heeft opgeofferd. Voor deze offers was dan ook niets voorgeschreven wat betreft het offerdier. Het kon een rund, een schaap, een lam of een vogel zijn. Dit werd overgelaten aan de waardering van hem die kwam offeren. Dat was ook zo bij het graanoffer. Maar bij het zondoffer werd vastgelegd dat, als iemand zondigde, een slachtoffer was voorgeschreven dat niet willekeurig was. Voor de priester was een bijzonder slachtoffer voorgeschreven, evenals voor het volk, voor de oversten van het volk en voor personen *'uit de bevolking van het land'* (Lev. 4:27).

Wat de zondoffers dus onderscheidt van de andere offers is dat er steeds sprake is van een voorgeschreven slachtoffer. God kon dit erkennen vanaf het ogenblik dat

het om zonde ging. Het is een beeld van *'het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt'* (Joh. 1:29). Dit is een belangrijk verschil. Er zijn twee soorten van zonde, die een offer vereisten:

1. in Leviticus 4 de overtreding door afdwaling;
2. in Leviticus 5 de onbewuste overtreding.

Het Woord van God maakt verschil tussen beide soorten van zonden. De zonde door afdwaling omvat één soort zonde, die door overtreding omvat er drie. Wij vinden in Leviticus 4 en 5 niet alles wat betrekking heeft op de zondoffers. In Leviticus 16 is er ook sprake van. Daar staat het in verbinding met de Grote Verzoendag, en wel in een heel bijzonder karakter dat nergens anders wordt aangetroffen. We moeten dan ook de volgende drie offers voor de zonde onderscheiden:

1. die waarvan sprake is in Leviticus 4 en 5;
2. die van de Grote Verzoendag in Leviticus 16;
3. het offer van de jonge rode koe in Numeri 19.

De eerstgenoemde zondoffers (Lev. 4 en 5) zijn die door afdwaling, en bestaan hierin dat men een gebod van de wet heeft overtreden (Lev. 4:2, 13, 22, 27). Het is steeds hetzelfde patroon: het is een zonde, die bedreven is zonder dat de zondaar er kennis van heeft vanwege zijn slechte natuur, een zonde tegen één van de geboden van de wet van de Heere.

Wat ons hier wordt voorgesteld betreft niet de overtreding van een zondaar die kennis van het heil heeft. Het betreft iemand die in verbinding met God is gebracht. Het volk werd erkend als in verbinding met God gebracht, en de priester handhaafde die relatie. Als iemand onder de wet God erkende en toch zondigde, willens en wetens, dan was er geen vergeving voor hem mogelijk. Alleen de zonde door afdwaling kon worden verzoend. Niets toont zo duidelijk de verschrikkelijke toestand van iemand onder de wet, als het feit dat er geen enkele redding mogelijk was wanneer hij willens en wetens zondigde. God heeft destijds in Zijn barmhartigheid de zonden voor het ogenblik bedekt, terwijl Hij uitzag naar het offer van Christus.

Onder de wet werd de Israëliet geconfronteerd met Gods geboden. Zijn natuurlijke hart verleidde hem tot zonde. Hij zondigde voortdurend en zou daarom uitgesloten of ter dood moeten worden gebracht. In Hebr. 10:26–29 vinden wij een duidelijke tegenstelling. Onder de genade is er maar één moedwillige zonde, die hier wordt genoemd. Voor Joden uit het jodendom was dit de moedwillige zonde

dat zij het bloed van Christus onrein achtten, dat voor hen vergoten was. Als zij terugkeerden naar de dingen die zij verlaten hadden, bleef er geen slachtoffer voor de zonde meer over. Wat een belangrijk verschil tussen de wet, die elke moedwillige zonde veroordeelde, en de genade die er maar één veroordeelt!

Leviticus 4 wordt in twee delen verdeeld:

1. de zonde door afdwaling van de gezalfde priester (vs. 3); als dit woord wordt gebruikt betekent het altijd de hogepriester; en de zonde van het volk door afdwaling.
2. de zonde door afdwaling van een overste van het volk, en die van iemand uit de bevolking van het land.

In het eerste geval, als het ging om de hogepriester of het hele volk, werd het bloed van het slachtoffer in de tabernakel gebracht. Niet in het heilige der heiligen, waar de ark stond, want daar ging de hogepriester maar één keer per jaar naar binnen op de Grote Verzoendag. Nu bleef hij staan vóór het voorhangsel en het bloed van het zondoffer werd gesprendeld vóór het voorhangsel. Men bracht het bloed zo dicht mogelijk onder Gods oog. Zeven keer, dus een volledige toepassing, vond hier besprekkeling plaats door de priester voor het aangezicht van de Heere. Gods ogen moesten het bloed zien bij de ingang van het heiligdom. Daarna bracht de priester het bloed aan op de horens van het reukofferaltaar. Als het ging om de hogepriester, of het volk, was hij verplicht dit zo te doen. Het overige van het bloed werd naar het brandofferaltaar gebracht en daar uitgegoten. Dit is het tweede kenmerk van deze eerste categorie offers. Het derde grote kenmerk was dat het lichaam van het offerdier geheel verbrand werd buiten het kamp. *‘Want van de dieren waarvan het bloed voor de zonde door de hogepriester in het heiligdom gedragen wordt, daarvan worden de lichamen buiten de legerplaats verbrand’* (Hebr. 13:11).

In het tweede geval bracht men het bloed van het slachtoffer niet in het heiligdom, en het lichaam werd gegeten. Hier ging het om een overste van het volk en iemand uit de bevolking van het land. Het bloed werd dus niet in het heiligdom gebracht en het lichaam niet buiten de legerplaats verbrand. De priester bracht het bloed aan op de horens van het brandofferaltaar.

Dit zijn de voornaamste kenmerken van deze twee soorten offers. Het ernstigste was de zonde van de hogepriester. Hij was de tussenpersoon tussen God en het volk, en mocht niet zondigen door afdwaling. Als hij zondigde, wie moest hem dan zijn zonde laten zien? Hij moest die zelf erkennen, want het werd aan zijn eigen verantwoordelijkheid overgelaten. Hij stond op een plaats zo dicht bij God dat hij

niet mocht zondigen. Over het volk wordt gezegd in Leviticus 4:14: *'en als de zonde die zij daartegen begaan hebben, bekend is geworden.'* En over een overste en over iemand uit het volk in Leviticus 4:23, 28: *'of als zijn zonde, die hij daartegen begaan heeft, hem later bekendgemaakt wordt.'* Maar bij de hogepriester vinden we niet iets dergelijks. Hij stelde Christus voor, en werd als gevolg daarvan niet beschouwd als zondaar. Maar hij was een mens en als mens kon hij zondigen.² Hij was verplicht offers voor zichzelf te brengen. Zijn zonde, hoewel door afdwaling begaan, was bijzonder ernstig. Vanaf het ogenblik dat hij belast was om de betrekkingen tussen het volk en God te bewaren, door zijn tussenkomst op het reukofferaltaar, was er als hij zondigde geen gemeenschap mogelijk met God. Dan was hij verplicht het bloed op het brandofferaltaar te brengen, zodat de gemeenschap kon worden hersteld. Dit offer moest telkens weer opnieuw plaatsvinden.

De zonde verhindert de gemeenschap met God, maar het bloed van Christus is eens en voor altijd geofferd. Christus bewerkte de verzoening voor onze zonden, en Hij is tegelijkertijd onze Voorspraak. Het was dus de verantwoordelijkheid van de priester zijn zonde te erkennen. Als beeld van Christus had hij die niet mogen begaan, en niemand kon hem tot die erkenning brengen. Zijn positie in de nabijheid van God had hem tot het inzicht moeten brengen: deze zonden die de mensen door afdwaling begaan, zal ik niet doen. Hieruit volgt: Hoe dichter bij God, des te minder men zondigt.

Degene die gezondigd had, moest de hand op de kop van de stier, de bok of de geit leggen. In alle gevallen van de offers die we al gezien hebben, plaatste de offeraar zijn hand op de kop van het slachtoffer. Maar de betekenis is hier bij het zondoffer heel anders. Bij het brandoffer maakte de aanbieder zich één met het slachtoffer, zodat hij voor God aangenaam werd vanwege de aangename geur van het offer en de volmaaktheid ervan; en er werd, hem ten goede, verzoening bewerkt. Maar bij het zondoffer, waar geen sprake was van een aangename geur voor God, zei men eigenlijk door de hand op de kop van het slachtoffer te leggen: Ik vereenzelvig mij met het slachtoffer; mijn zonden leg ik op het dier.

Kort samengevat kun je zeggen: bij het brandoffer zien we de vereenzelving van de aanbieder met het slachtoffer tot verzoening; bij het zondoffer vinden we het

---

² *'Want iedere hogepriester die uit mensen wordt genomen, wordt voor mensen aangesteld in de dingen die God betreffen, opdat hij zowel gaven als slachtoffers voor de zonden offert. Hij kan toegeeflijk zijn jegens de onwetenden en dwalenden, omdat hij ook zelf met zwakheid omvangen is; en wegens deze zwakheid moet hij, evenals voor het volk, ook voor zichzelf offeren voor de zonden.'* (Hebr. 5:1-3)

slachtoffer vereenzelvigd met de zondaar, tot zonde gemaakt voor hem. Als de gemeenschap met God was verbroken, waren ook de betrekkingen met Hem verbroken. Het bloed moest vóór het voorhangsel worden gebracht. Daar stelde de hogepriester zichzelf en het volk voor Gods aangezicht. Daarna moest het bloed uitgegoten worden op het brandofferaltaar, de persoonlijke plek van ontmoeting tussen de mens en God. God betoonde Zijn lankmoedigheid en bewilligde erin de gemeenschap te herstellen vanwege het vergoten bloed, dat een beeld was van het offerbloed van Christus. Dit offer spreekt van de verontreiniging door de zonde. Christus werd voor ons tot zonde gemaakt. De zonde maakte het oordeel van God noodzakelijk, en door de uitmuntendheid van het slachtoffer (Christus) was dit genoegzaam voor God.

Als er een verbinding bestaat tussen het brandoffer, het graanoffer en het dankoffer, vinden wij ook een relatie tussen het zondoffer en het dankoffer. In beide gevallen werd het vet, de kracht van het leven en van de wil van de mens, op het altaar geofferd en steeg dit op als een offer tot een aangename geur voor de Heere. Dat wordt in Leviticus 4:31 maar één keer gezegd. De kracht en de wil in het hart van Christus konden niet anders dan aangenaam zijn voor God. Maar aan de andere kant houdt het ons bezig wat het Woord hierover zegt, en wat de gedachte aan de aangename geur kan wegnemen, omdat onze *zonden* op het slachtoffer werden overgedragen. God oordeelde die zonden, en dit kon vanaf het ogenblik dat het slachtoffer tot zonde was gemaakt toch geen aangename geur voor Hem zijn?

Nadat het vet was geofferd, werd alles van het slachtoffer verbrand buiten het kamp. Het werd als onrein beschouwd, hoewel het offer allerheiligst was. *‘Daarom heeft ook Jezus, opdat Hij door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen, buiten de poort geleden’* (Hebr. 13:12). Het hele slachtoffer werd op een reine plaats, waar men ook de as van de offers uitstrooide, met vuur op hout verbrand. Dit geeft ons een indruk van wat de zonde voor God betekende. Het zondoffer is onderscheiden van het schuldoffer. Het eerste werd geofferd voor een overtreding tegen de wet. Wie een bevel van God overtrad, moest de toevlucht nemen tot het zondoffer. Maar onder de wet gold het zondoffer alleen voor mensen door wie de zonde niet opzettelijk was verricht. Het schuldoffer betrof degenen die willens en wetens zondigden en die van alle gemeenschap met het volk moesten worden afgesneden.

Er waren twee zonden door afdwaling begaan, die de gemeenschap met God verbraken: die van de hogepriester, en die van het volk. Het offer was hetzelfde en het bloed moest op dezelfde manier gebracht worden; en in beide gevallen werd het slachtoffer in zijn geheel buiten de legerplaats verbrand. *‘Want zo`n hogepriester paste ons ook: heilig, onschuldig, onbesmet, gescheiden van de*

zondaars en hoger dan de hemelen geworden' (Hebr. 7:27). Hij heeft het bloed van de verzoening geofferd en is binnengegaan in het heiligdom, met een offer eens voor altijd gebracht door Zichzelf op te offeren. En deze volmaakte Hogepriester, de Zoon van God, heeft het niet nodig iets voor Zichzelf te offeren.

Als we Leviticus 4:13, waar het hele volk zonder opzet heeft gezondigd, toepassen op de gemeente, dan betekent dit eveneens een algehele verbreking van de gemeenschap met God. De gemeenschap moet hersteld worden, niet door vernieuwing met de besprenkeling van het bloed, maar door de wassing van het water door het Woord (Ef. 5:26). Door de dienst van de Hogepriester, Die als Mens Zichzelf heeft vernederd om onze voeten te wassen; dus de dienst van Jezus Christus, de Rechtvaardige. Hij is voortdurend ten behoeve van ons bij God aanwezig. Zonder tussenkomst van de hemelse Hogepriester om de gemeenschap te herstellen, is er geen gemeenschap mogelijk tussen de gemeente en God.

In de twee nu volgende gevallen zien we:

- Leviticus 4:22-26 – een vorst heeft gezondigd zonder opzet;
- Leviticus 4:27-35 – iemand uit het volk van het land heeft gezondigd zonder opzet.

Hier is geen sprake van bloed dat gesprenkeld wordt op het gouden reukofferaltaar vóór het voorhangsel. Het gevolg ervan is dat het lichaam van het slachtoffer ook niet buiten de legerplaats moest worden verbrand, maar werd gegeten door de priesters. Er zijn dus gevallen waarin het zondoffer voedsel voor de priesters werd. Hieruit moeten wij afleiden dat als iemand zondigde in de gemeente van Israël, de gemeenschap van het volk met God niet werd verbroken. De Heilige Geest was bedroefd, het kwaad moest aan het licht komen en worden geoordeeld. Maar het gouden reukofferaltaar wordt hier niet genoemd. Het altaar van de gemeenschap is niet in het geding. Het bloed werd gestreken op de horens van het brandofferaltaar en uitgegoten aan de voet van het altaar, tot getuigenis dat het offer was aangenomen. Wie gezondigd heeft, kan persoonlijk hersteld worden in de gemeenschap met God.

Dikwijls wordt in het Woord het slachtoffer vereenzelvigd met het altaar. Psalm 84:4, 'Uw altaren', betekent dan niet het gouden en het koperen altaar, maar de slachtoffers die zich op dit laatstgenoemde altaar bevonden. Zo is het ook in Hebr. 13:10, waar wij lezen: *'Wij hebben een altaar waarvan zij die de tabernakel dienen, geen recht hebben te eten.'* Het koper spreekt van de gerechtigheid van God, Die Zich bezighield met de zonde. Het spreekt van het kruis, en op dat kruis was een volmaakt slachtoffer.

In het zondoffer was één deel een aangename geur voor de Heere (Lev. 4:31), dit was het vet. Alle delen van dit offer konden niet tot een aangename geur opstijgen, omdat het de plaats en het werk betrof waarbij de Heere Jezus tot zonde werd gemaakt. De zonde is iets afschuwelijks in de ogen van God, en Hij moet die oordelen. Maar dit offer van het vet van het slachtoffer, de Persoon Die Zichzelf in al Zijn kracht opofferde, was een aangename geur die tot God opsteeg.

Leviticus 5

Het eerste vers van hoofdstuk vijf moet niet beschouwd worden alsof het een opzettelijke overtreding betrof, die geen offer toeliet. Maar als de persoon die de vervloeking hoorde, gezien had of te weten is gekomen, en het niet vertelde, dan droeg hij zijn ongerechtigheid. Men dient ook in dit verband vers 17 en het einde van vers 18 te lezen: *‘en het zal hem vergeven worden.’* Laten we deze teksten niet van elkaar scheiden.

In vers 2 betreft het een ander geval. Waar het in het eerste vers een vervloeking betreft, gaat het in het tweede vers over iets onreins dat hij heeft aangeraakt en het niet heeft geweten; hij is daarom toch onrein en schuldig. In vers 3 betreft het iemand die verontreinigd werd en het niet wist, maar het later te weten komt en daarom toch schuldig is. In het vierde vers gaat het om iemand die ondoordacht zweerde en voor wie dit aanvankelijk verborgen was; maar als hij het later te weten komt, dan is hij toch schuldig.

In deze vier gevallen zal iemand, nadat hij zijn zonde heeft beleden, het offer moeten brengen voor de zonde. Er wordt pas over het offer gesproken na de opsomming van de vier overtredingen. Ondanks dit ernstige woord van het eerste vers: *‘zo zal hij zijn ongerechtigheid dragen’*, zien we dat er ook een offer was voor de eerste overtreding. Als er sprake is van overtredingen, is er altijd een offer nodig. Het gaat om de ernst van de zonde.

In deze eerste paragraaf vinden wij overtredingen die het geweten raken: verontreiniging, meened, lichtzinnige woorden. Allemaal overtredingen die door het natuurlijk geweten veroordeeld worden. Het is belangrijk de gradatie te zien. De ernstigste is de eerste. Het is hier niet zoals in Leviticus 4, waar men zich niet bewust was van zijn zonde en die later leerde erkennen. Hier is men zich vanaf het begin ervan bewust en kan men zich niet op onwetendheid beroepen. Als iemand als getuige verscheen voor de rechter en de laatste hem een eed wilde laten afleggen, liet hij hem zweren de waarheid te spreken en vanaf dat ogenblik moest men antwoorden. De hogepriester Kajafas zei tegen de Heere Jezus: *‘Ik bezweer U*

bij de levende God, dat U ons zegt of U de Christus bent, de Zoon van God! Jezus zei tot hem: 'U hebt het gezegd' (Matt. 26:63). Hij hoorde het woord van bezwering van de hogepriester en antwoordde.

Als degene die de overtreding had begaan, geen geit kon offeren, kon hij twee tortelduiven of twee jonge duiven offeren. Eén voor de zonde, de ander als brandoffer. Wanneer zijn middelen daartoe niet toereikend waren, offerde hij het tiende deel van een efa meelbloem, dus een onbloedig offer. Dit wijst altijd op de waardering, die de persoon die gezondigd heeft toont voor het offer. Veel aanbidders komen niet verder dan het tiende deel van een efa meelbloem. Zij zien in het offer van Christus de volmaakte Mens op het kruis. Maar de waarde van het bloed gaat veel verder dan zij beseffen. Toch wordt dit offer aangenomen. Vanaf het ogenblik dat het gaat om een offer, door God opgelegd, laat Hij ruimte aan hem die de overtreding beging tot de keuze van het offer. God neemt het aan om de waarde die het heeft voor Hem. Het betreft Christus Die, al heeft Hij maar geringe waarde in de ogen van hem die gezondigd heeft, alle volmaaktheid bezit in het oog van God.

Omdat het ging om een offer voor een overtreding, kon dat ook niet tot een aangename geur opstijgen voor de Heere. Daarom wordt gezegd dat er geen olie en geen wierook bij gedaan mochten worden. Leviticus 5:14-19 spreekt over zonden begaan tegen de heilige dingen van de Heere. Het betreft dan altijd zonde zonder opzet. Zonde tegen de heilige dingen vereist een offer voor de overtreding. In vers 17 betreft het de zonde van een overtreding tegen één van de geboden; en al gebeurde het in onwetendheid, dan was men toch schuldig en moest men zijn ongerechtigheid dragen.

In Leviticus 6:1-7 vinden wij de derde categorie van zonden, en wel de zonde tegen de naaste. Liegen tegen zijn naaste, is tegelijkertijd ontrouw plegen tegen de Heere. In het Oude Testament zien wij dikwijls mannen Gods en heiligen leugens spreken. Het Woord spreekt erover zonder het te benadrukken. Dat kunnen leugens zijn om het volk van God te redden of het kwaad af te wenden van een beminde van de Heere. Leugens, nuttig om de zaak van God te dienen, als je dit zo mag zeggen. God gaat eraan voorbij zonder te zeggen dat Hij dat afkeurde. Men moet niet vergeten dat toen de volle waarheid nog niet aan het licht was gebracht. *'Want de wet is door Mozes gegeven; de genade en de waarheid zijn door Jezus Christus geworden'* (Joh. 1:17). God had nog niet ten volle Zijn gedachten over alle dingen geopenbaard. Later verdraagt Hij de dingen niet meer, die Hij eertijds verdroeg. *'Lieg niet tegen elkaar, daar u de oude mens met zijn daden hebt uitgedaan en de nieuwe hebt aangedaan'* (Kol. 3:9). De genade verdraagt het niet, omdat ze ons heeft geopenbaard wat de nieuwe mens is.

Leviticus 6:1-2 spreekt alleen over leugens tot eigen voordeel. Dit betekent trouwbreuk tegen de Heere. Er is daar sprake van iemand die willens en wetens niet alleen gelogen heeft, maar onder ede heeft bevestigd dat hij niet gedaan heeft waarvan men hem beschuldigt. De schuldige moest zijn offer naar de Heere brengen voor de overtreding. *'En het zal hem vergeven worden'* (Lev. 6:7). Dat was de voorziening van de genade van God onder de wet, die het mogelijk maakte te ontkomen aan het onmiddellijke oordeel van God.

Bron: Le Messenger Evangélique 1943-20; Titel: Les sacrifices

